

รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน

นางวรัชยา ประจํา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน
ผู้วิจัย	นางวรรัชยา ประจํา
หน่วยงาน	โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
ปีที่วิจัย	ปีการศึกษา 2561 - 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาและความต้องการในการใช้รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน และ 4) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาระเบียงออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาและความต้องการ ผู้ให้ข้อมูล คือ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน 2) ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 20 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน และผู้ปกครอง จำนวน 2 คน สำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญในการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 11 คน 2) ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีและความสอดคล้องของร่างรูปแบบ 2) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 20 คน 2) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 140 คน ปีการศึกษา 2562 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ โดยนำรูปแบบที่ผ่านการทดลองใช้ในขั้นตอนที่ 3 มาใช้จริงในปีการศึกษา 2563 เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบให้มีความชัดเจน เข้าใจง่ายและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 21 คน 2) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 147 คน ปีการศึกษา 2563

ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Wilcoxon Signed Rank Test และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาและความต้องการในการใช้รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน มีดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ 2) สภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ พบว่า 2.1) การจัดการเรียนรู้ของครูส่วนใหญ่ยึดกรอบเนื้อหาตามหนังสือเรียน เน้นการป้อนเนื้อหาให้ผู้เรียน ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายและการสาธิตเป็นหลัก ขาดการส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา 2.2) สื่อการเรียนรู้ไม่เพียงพอและไม่มีความหลากหลาย 2.3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูใช้การทดสอบความรู้ด้วยการใช้แบบทดสอบเป็นหลัก เน้นการวัดด้านความรู้ความเข้าใจ การประเมินผลด้านทักษะและความสามารถของนักเรียน พบว่า ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลไม่เหมาะสม 3) ความต้องการของครู พบว่า ครูต้องการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน การพัฒนาครูควรจะใช้วิธีการที่หลากหลาย และหากนำรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในการพัฒนาครู จะทำให้ครูในโรงเรียนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้ และครูคาดหวังว่าเมื่อได้รับการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูจะทำให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและเต็มตามศักยภาพ

2. รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน ที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า STAR-2S Model ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการพัฒนา มี 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision: S) ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning: T) ขั้นที่ 3 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning Management: A) ขั้นที่ 4 การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ (Reflection: R) ขั้นที่ 5 การแสดงผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (Show & Share: 2S) 4) ระบบสนับสนุน 5) เงื่อนไขความสำเร็จ 6) การวัดและประเมินผล และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน พบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน พบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนาครู ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Title	The Teacher Development Model by using Professional Learning Community to Promote Active Learning of Anubanhuaithapthan School
Author	Mrs. Varutchaya Prajum
Institute	Anubanhuaithapthan School Sisaket Primary Educational Service Area Office 2
Year	Academic year 2018 - 2020

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study basic information, problem condition, and needs 2) to develop the teacher development model by using professional learning community to promote active learning of Anubanhuaithapthan school 3) to study the experimental results of the teacher development model by using professional learning community to promote active learning of Anubanhuaithapthan school and 4) to evaluate the effectiveness of the teacher development model by using professional learning community to promote active learning of Anubanhuaithapthan school. This research was research and development that was divided into 4 steps. The first step was to study basic information, problem condition, and needs, the informants were 1) 5 experts for the interview 2) 20 teachers in primary 1 - 6, 2 basic education boards, and 2 parents, for focus group discussion, selected by purposive sampling. The instruments of this research were 1) document analysis form 2) interview form 3) focus group discussion form. The second step was to development of the model, the informants were 1) 11 experts for connoisseurship 2) 9 experts for evaluating the appropriateness and possibility of the model, selected by purposive sampling. The instruments of this research were 1) verification form on theoretical reasonability and consistency of the model 2) evaluation form on appropriateness and possibility of the model. The third step was to experiment of the model, the samples were 1) 20 teachers in primary 1 - 6, and 140 students that study in primary 4 - 6, the academic year 2019, selected by purposive sampling. The instruments of this research were 1) teacher test of knowledge and understanding in active learning 2) learning unit and learning management plan evaluation form 3) learning management behavior evaluation form 4) teacher' satisfaction questionnaire toward the model 5) student' satisfaction questionnaire toward the teacher active learning management. The fourth step was to evaluate the effectiveness of the model, by applying the model that was experimental in the third step into implementation in the academic year 2020, to evaluate the effectiveness of the model, and improve the model to be clearer, easier to understand, and more suitable. The samples were 1) 21 teachers in

primary 1 - 6, and 147 students that study in primary 4 - 6, the academic year 2020, selected by purposive sampling. The instruments of this research were 1) teacher test of knowledge and understanding in active learning 2) learning unit and learning management plan evaluation form 3) learning management behavior evaluation form 4) teacher' satisfaction questionnaire toward the model 5) student' satisfaction questionnaire toward the teacher active learning management. The statistics for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, Wilcoxon signed ranks test, and content analysis.

The results showed that:

1. The results of the study of basic information, problem condition, and needs in using the teacher development model by using professional learning community to promote active learning of Anubanhuaithapthan school were as follows: 1) Basic information includes the concept of teacher development, the concept of professional learning community, the concept of active learning, and the concept of model and model development. 2) Problem conditions in learning management showed that: 2.1) teachers' learning management was based on the textbook, give the content to learners by using lecture and demonstration methods mainly. Teachers lack encouraging students to practice analytical thinking and problem-solving skills. 2.2) Learning materials were insufficient and lack of diversity. 2.3) Measurement and evaluation of learning, teachers test knowledge using tests and focus on knowledge and comprehension measurement mainly. Evaluation of students' skills and abilities showed that teachers use inappropriate measurement and evaluation tools. 3) Teachers' needs showed that: teachers need to develop their ability to learning management, applying multiple learning management methods and be appropriate with content and learners. Teacher development should use multiple methods and if use the teacher development model by using professional learning community to promote active learning for developing teachers. Teachers can share their knowledge and experience in learning management. The teacher expected after develop by the teacher development model, they will have more ability and more effective in learning management. The affect was the students got more learning achievement, students learn happily and to their full potential.

2. The teacher development model by using professional learning community to promote active learning of Anubanhuaithapthan School called "STAR-2S Model" consisted of 6 components: 1) principle 2) objective 3) development process consisted

of 5 steps, (1) Shared Vision: S, (2) Team Learning: T, (3) Active Learning Management: A, (4) Reflection: R, and (5) Show & Share: 2S 4) support system 5) condition for success 6) measurement and evaluation. The result of evaluating the model by experts showed that the appropriateness was at the highest level and the possibility was at the high level.

3. The experimental results of the teacher development model by using professional learning community to promote active learning of Anubanhuaithapthan School showed that: 1) teacher' knowledge and understanding in the active learning management after used the model was higher than before using the model was statistically significant at the .05 level. 2) Teacher' learning management ability overall was at the highest level. 3) Teacher' satisfaction toward the model overall was at the highest level. 4) Student' satisfaction toward active learning overall was at a high level.

4. The effectiveness evaluation results of the teacher development model by using professional learning community to promote active learning of Anubanhuaithapthan School showed that: 1) teacher' knowledge and understanding in the active learning management after used the model was higher than before using the model was statistically significant at the .05 level. 2) Teacher' learning management ability overall was at the highest level. 3) Teacher' satisfaction toward the model overall was at the highest level. 4) Student' satisfaction toward active learning overall was at a high level.

Keywords: Teacher Development Model, Professional Learning Community, Active Learning

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์และกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉัตร ปะโคทั้ง คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ พิษญาภีรัตน์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ดร.พีระพรรณ ทองศูนย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 นายสุรชาติ ทอนศรี ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ นายอนุศักดิ์ พันธุ์งาม ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลวัดพระโต นางรสรินทร์ ดาแก้ว ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนสระกำแพงวิทยาคม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สามารถจัดทำได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญในการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์และผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบและประเมินรูปแบบการพัฒนาครูฯ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นในการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบให้มีความถูกต้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ นายสุวิทย์ สมบัติ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลอุทุมพรพิสัย นายภูวนันท์ ยุคตะวัน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราชสีไศล นายมานิต ทองขอน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลศิลาลาด และนายบุญยัง บุรุษ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลโพธิ์ศรีสุวรรณ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

คุณประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นประโยชน์แก่การพัฒนางานด้านการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบุพการี ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

วรัชยา ประจำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ความสำคัญของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	33
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	62
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	87
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	101
ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน.....	106
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	109
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	129
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	135
ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย Research ₁ (R ₁) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหา และความต้องการในการใช้รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน.....	137
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา Development ₁ (D ₁) เป็นการพัฒนาแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน.....	143

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย Research ₂ (R ₂) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคูโดยใช้ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียน อนุบาลห้วยทับทัน.....	172
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา Development ₂ (D ₂) เป็นการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ การพัฒนาคูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน.....	189
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	206
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหา และความต้องการในการใช้ รูปแบบการพัฒนาคูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน.....	206
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาคูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน.....	220
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน.....	227
ตอนที่ 4 ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาคูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน.....	240
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	255
สรุปผลการวิจัย.....	258
อภิปรายผล.....	260
ข้อเสนอแนะ.....	282
บรรณานุกรม.....	284
ภาคผนวก.....	297
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	298
ภาคผนวก ข หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง.....	304
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	351
ภาคผนวก ง ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	406
ภาคผนวก จ คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาคูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน.....	421
ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน.....	449
ภาคผนวก ช รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ.....	456
ภาคผนวก ซ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.....	476
ประวัติผู้วิจัย.....	535

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	55
2.2 การเปรียบเทียบลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียน เป็นฝ่ายรับความรู้.....	68
2.3 การสังเคราะห์ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	69
2.4 การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ.....	94
3.1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1.....	143
3.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ.....	148
3.3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของร่างรูปแบบจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ.....	151
3.4 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ.....	152
3.5 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2.....	168
3.6 วิธีการดำเนินงานและการเก็บรวบรวมข้อมูล (ขั้นตอนการทดลองใช้).....	174
3.7 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 3.....	188
3.8 วิธีการดำเนินงานและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	191
3.9 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 4.....	204
4.1 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ.....	226
4.2 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระหว่าง ก่อนและหลังการใช้รูปแบบ (กลุ่มทดลองใช้).....	227
4.3 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (กลุ่มทดลองใช้).....	228
4.4 ผลการประเมินหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ (กลุ่มทดลองใช้).....	230
4.5 ผลการประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ (กลุ่มทดลองใช้).....	233
4.6 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาตามรูปแบบ (กลุ่มทดลองใช้).....	235
4.7 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (กลุ่มทดลองใช้).....	237
4.8 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระหว่าง ก่อนและหลังการใช้รูปแบบ.....	240
4.9 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	241
4.10 ผลการประเมินหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้.....	243
4.11 ผลการประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้.....	246
4.12 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาตามรูปแบบ.....	248
4.13 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	250
ง.1 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวิเคราะห์เอกสาร.....	407
ง.2 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์.....	407
ง.3 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม.....	408

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ง.4 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีและความสอดคล้องของร่างรูปแบบ.....	409
ง.5 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม7 และความเป็นไปได้ของรูปแบบ.....	410
ง.6 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	411
ง.7 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้.....	414
ง.8 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้.....	415
ง.9 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาครูฯ.....	415
ง.10 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	416
ง.11 ผลการหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	417
ง.12 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (RAI) ของแบบประเมิน.....	420
ง.13 ผลการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	420

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรวยประสบการณ์ของ Edgar Dale.....	63
2.2 รูปแบบเชิงระบบและสถานการณ์ของ Brown and Moberg.....	90
2.3 แนวคิดการสร้างและการพัฒนาโมเดล.....	95
2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	134
3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	136
3.2 ร่างรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน.....	146
4.1 รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน	225
4.2 คะแนนพัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (กลุ่มทดลองใช้).....	229
4.3 คะแนนพัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	242
4.4 รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน (STAR-2S Model) ฉบับสมบูรณ์.....	253
4.5 แนวทางการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาของรูปแบบ (STAR-2S Model) ฉบับสมบูรณ์.....	254
ฉ.1 การสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการ.....	450
ฉ.2 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบร่างรูปแบบ.....	450
ฉ.3 กระบวนการพัฒนา ขั้นที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision).....	451
ฉ.4 กระบวนการพัฒนา ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning).....	452
ฉ.5 กระบวนการพัฒนา ขั้นที่ 3 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning Management).....	453
ฉ.6 กระบวนการพัฒนา ขั้นที่ 4 การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ (Reflection).....	454
ฉ.7 กระบวนการพัฒนา ขั้นที่ 5 การแสดงผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Show and Share)....	455
ช.1 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการให้กับคณะผู้บริหารและครู โรงเรียนอนุบาลอุทุมพรพิสัย.....	531
ช.2 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้วยการเป็นวิทยากร อบรมเรื่อง การบริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 และปฐมนิเทศเพื่อบรรจุและแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา ปี 2564.....	532
ช.3 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการผ่านการเป็นที่เลี้ยงและการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้บริหาร สถานศึกษาที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งใหม่.....	533
ช.4 เผยแพร่ผลงานทางวิชาการผ่านการให้สัมภาษณ์ หัวข้อ นักบริหารมืออาชีพและ นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา.....	534